

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

**Vivien M. Palmerová a její metodologická
příručka pro terénní práci doktorandů Chicagské
sociologické školy**

Nikola Sadilová

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra sociologie

Studijní program Sociologie

Studijní obor Sociologie

Bakalářská práce

**Vivien M. Palmerová a její metodologická
příručka pro terénní práci doktorandů Chicagské
sociologické školy**

Nikola Sadilová

Vedoucí práce:

Prof. PhDr. Hynek Jeřábek, CSc.

Katedra sociologie

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2021

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2021

.....

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu bakalářské práce prof. PhDr. Hynku Jeřábkovi, CSc. za vstřícný přístup, odborné vedení, trpělivost a věnovaný čas při vedení mé bakalářské práce.

Obsah

1 ÚVOD	6
2 CHICAGSKÁ SOCIOLOGICKÁ ŠKOLA	9
3 PŘEDSTAVITELÉ CHICAGSKÉ SOC. ŠKOLY	14
3.1 Robert Ezra Park	14
3.2 Ernest W. Burgess	17
3.3 Autoři analyzovaných děl	18
3.3.1 Louis Wirth	19
3.3.2 Harvey W. Zorbaugh	20
3.4 Vivien Marie Palmerová	21
4 KARIÉRA VIVIEN M. PALMEROVÉ NA CHICAGSKÉ SOCIOLOGICKÉ ŠKOLE	23
5 VÝZNAMNÁ DÍLA V. M. PALMEROVÉ	26
5.1 Social Background of Chicago's Local Communities	26
5.2 Field Studies in Sociology	27
5.2.1 Obsah knihy Field Studies in Sociology	29
5.2.2 Přínos příručky do sociologie a její zhodnocení	37
6 POROVNÁNÍ POSTUPŮ V DÍLECH:	41
6.1 The Gold Coast and the Slum	41
6.2 The Ghetto	45
7 ZÁVĚR	48
8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ	51
9 RESUMÉ	55

1 ÚVOD

Téma mé bakalářské práce je o vlivu Vivien Marie Palmerové na tehdejší doktorandy Chicagské sociologické školy. Vivien M. Palmerová napsala knihu s názvem *Field Studies in Sociology – A Student's manual*, v překladu „Terénní výzkumy v sociologii – studentská příručka“, kde autorka sepsala rady a sociologické metody, které jsou (s mnoha vylepšeními) používány dodnes. Pokusím se prokázat, že tato příručka pomohla doktorandům Chicagské sociologické školy v jejich empirické práci na případových studiích.

Také bych se chtěla pokusit Vivien Marii Palmerovou více představit, a vytvořit o ní větší povědomí. Myslím si, že by tato žena měla být uznávána jako její kolegové – Robert Ezra Park nebo Ernest Watson Burgess, nejslavnější představitelé Chicagské sociologické školy.

Hlavním cílem mé práce je představit knihu *Field Studies in Sociology – A Student's Manual* od Vivien Marie Palmerové a vytvořit reflexi toho, co v ní autorka doporučovala. V podstatě jde o příručku pro doktorandy Chicagské sociologické školy, kterou napsala, aby se studenti měli z čeho učit. Při vyučování metodologických postupů zjistila, že prozatím neexistuje žádná dokumentace, která by shrnovala poznatky o tom, jak provádět terénní výzkumnou práci za situace, kdy se doktorand věnuje případové studii. Proto se rozhodla takovou učebnici terénních metod napsat. Případovým studiím věnuje ve své knize největší důraz. Se sociologickými výzkumy a případovými studiemi pojí zaměření na tři jejich typy: územní společenství (Territorial Group), zájmová skupina (Interest Group) a přistěhovalecké společenství (Immigrant Group). V knize tyto skupiny představuje, píše o jejich historii, členství nebo například o vůdcovství v dané skupině. Ve třetí části knihy rozebírá techniky terénních

výzkumů. Zmiňuje konkrétně pozorování, interview, výzkumné deníky, mapy a jako poslední zde píše o dokumentaci. V této části se objevuje kritika některých technik, vyjmenovává zde také různé typy daných technik. Ve čtvrté části se věnuje analýze a interpretaci získaných dat. Abych však mohla psát reflexi na tuto učebnici, je potřeba popsat historický kontext, v němž byla kniha tvořena. Chicagská sociologická škola působila v době od 20. let 20. století a vznikla jako myšlenkový proud na chicagské univerzitě v USA. Tamější sociologové zkoumali převážně sociologii města a kriminologii, zejména prováděli zmíněné tři typy případových studií v terénu. Působili zde již zmínění R. E. Park a E. W. Burgess, kteří spolupracovali na vědecké monografii *The City: Suggestions for the Study of Human Nature in the Urban Environment*, zabývající se sociologií města, kriminalitou, mládeží, etnickou segregací atd. Tuto publikaci v souvislosti s V. M. Palmerovou v bakalářské práci rozeberu podrobněji.

Dále se chci blíže věnovat přímo V. M. Palmerové a její kariéře na Chicagské univerzitě, kde působila jako instruktorka vyučující doktorandy empirické práci v terénu. Během působení na Chicagské univerzitě napsala 3 práce: již zmíněnou učebnici, dizertační práci s názvem *The Primary Settlement as a Unit of Urban Growth and Organization*, v překladu „Původní osada jako jednotka růstu města a jeho organizace“, a další dílo *Social Background of Chicago's Local Communities*, zaměřené na místní komunity v Chicagu.

Na závěr své práce bych chtěla zhodnotit její přínos pro sociologii, využití její příručky a zjistit vliv na další autory – přesněji na H. W. Zorbauga a další doktorandy, kteří na Chicagské univerzitě publikovali své práce využívající postup případových studií.

Jako metodický postup jsem zvolila metodu studia dokumentů. Usoudila jsem, že se k mému tématu práce hodí nejvíce z toho důvodu, že

studium dokumentů a pramenů, včetně učebnice Palmerové může být považováno za spolehlivé svědectví vlivu V. M. Palmerové na doktorandy Chicagské školy. Práce s dokumenty a jejich studium se nazývá *sekundární analýza*. Výhodou sekundární analýzy je možnost zkoumání tvorby i již zemřelých lidí, dostupnost dokumentů a nenákladnost jejich pořízení. Využiji možnosti jak úředních, tak i veřejných dokumentů, dále pak i ty virtuální. Druhou metodou, kterou se chystám použít je komparativní analýza. Budu srovnávat rady a postupy Vivien M. Palmerové vztažené ke dvěma ze tří modelů případových studií: územní společenství (Territorial group) a přistěhovalecké společenství (Immigrant group) s výsledky uplatněnými v práci H. W. Zorbaugh *The Gold Coast and the Slum*. Pokusím se o totéž na monografii Louise Wirtha *The Ghetto*.

2 CHICAGSKÁ SOCIOLOGICKÁ ŠKOLA

Se vznikem a vývojem sociologie souvisí i nově vznikající sociologické školy. Tyto školy byly spíše sdružení, která udávala ve své době nějaký směr myšlení, členové těchto škol měli nějaké shodující se cíle, metody, nebo oblasti zkoumání. V celé historii sociologie takových škol vzniklo několik. Pokud je chronologicky uspořádáme, jednou z prvních vzniklých sociologických škol v Americe byla právě Chicagská. Hynek Jeřábek uvádí a dokumentuje, že v letech 1898 – 1910 na univerzitě v Atlantě vznikla a po dvanáct let se úspěšně profilovala první sociologická škola na americkém kontinentě (Jeřábek 2013b: 68; Wortham 2005: 12;). Jeřábek nabízí srovnání s Chicagskou školou, které podle něj vznikla až o 10 či 20 let později (Jeřábek 2013b: 68-69). Vývoj Chicagské sociologické školy je možné rozdělit do třech období, které je nutné si nejprve časově vymezit. První období je spojeno se vznikem katedry sociologie a sociální antropologie na této univerzitě. Začátek druhého období, kterému se chci věnovat především, a do kterého spadá i analyzovaná učebnice a její autorka, bývá datován kolem příchodu Roberta Ezra Parka na Chicagskou univerzitu a jeho spolupráce s Ernestem W. Burgessem, kteří se zasloužili o její vrcholný rozkvět. Třetí období začíná odchodem R. E. Parka z chicagské sociologické školy, čímž byla ukončena její zlatá éra rozmachu. O některých badatelích se později zmíním více v kapitole s názvem „Představitelé Chicagské sociologické školy“.

Jako jedna z nejstarší sociologických škol je považována právě Chicagská škola. Vznikla jako myšlenkový sociologický proud ve 20. a 30. letech 20. století na Chicagské univerzitě, která byla postavena roku 1890 a kde byl o dva roky později vytvořen obor zabývající se sociologií, a tedy i s ním související katedra. Chicagská univerzita měla už od svého vzniku obrovský potenciál, především kvůli jejímu prvnímu rektorovi W. Harperovi,

kterému se podařilo přesvědčit významné osobnosti a dosadit je do vedoucích pozic různých kateder. Na vedoucí místo katedry sociologie a sociální antropologie byl dosazen americký sociolog Albion W. Small (Bulmer 1984: 21). Dále se na rozvoji katedry podílely i osobnosti jako Ch. R. Henderson, G. E. Vincent nebo W. I. Thomas. William I. Thomas nejdříve na této katedře absolvoval doktorské studium, které zde bylo založeno až roku 1894. Byl tedy mezi prvními, kteří získali doktorský titul na tamější katedře sociologie a sociální antropologie. Následně W. Thomas získává nadační dar ze soukromých zdrojů a začíná se sběrem dat empirického materiálu pro svůj výzkum o polských přistěhovalcích v USA a v Polsku. V této souvislosti kontaktuje v Polsku Floriana Znanieckiho, kterého vyzývá ke spolupráci (Jeřábek 2014: 136). Tak začala jejich spolupráce na pětisvazkovém díle s názvem *Polish Peasant in Europe and America*, česky *Polský sedlák v Evropě a v Americe*. Také Znaniecki dostává místo na Chicagské univerzitě. Především díky schopnostem W. I. Thomase se katedra zasloužila o další rozvoj. Velmi se zajímal o etnologii a její propojení s teoretickými přístupy, které pak kombinoval například i se sociologií rasových problémů nebo třeba asimilací (Petrušek, Miltová a Vodáková 1994: 55). Dá se tedy označit za takového průkopníka na chicagské sociologické škole a v jejím prvním období, protože právě W. I. Thomas se zasloužil o zkombinování teoretických hypotéz, které pak byly posléze ověřovány empiricky. *Polský sedlák v Evropě a Americe* je vůbec jedna z prvních empirických studií v sociologii. S nápadem o odklonu od spekulativního pojetí sociologie ale přišel hlavně zakladatel katedry – A. W. Small. W. I. Thomas tento nápad úspěšně zrealizoval. Je určitě zajímavé, že jak A. Small, tak i W. Thomas prošli postgraduálním studiem v Německu, což pravděpodobně silně ovlivnilo jejich pojetí sociologie. Znalost evropské sociologie tedy byla pro Chicagskou školu zásadní nejenom v prvním období, ale i v těch následujících (Musil 2012: 400).

Jak už zaznělo v úvodu této kapitoly, druhá fáze vývoje chicagské školy začíná příchodem R. E. Parka, kterého sem v roce 1913 přivedl W. I. Thomas (Bulmer 1984: 37). Byl jednou z vůdčích osobností, ačkoliv se nikdy nestal vedoucím sociologické a sociální antropologické katedry. Nejdříve zde převzal vyučování jen některých kurzů a profesorem na plný úvazek se R. Park stal až roku 1914. Park se zasloužil během své kariéry na univerzitě v Chicagu o mnoho změn, především v programu katedry. Například odmítl praxi výzkumů Social Survey, kvůli jejich nedostatečně popsané a odůvodněné metodice. Také pozměnil koncepci modelu výzkumu, kdy chtěl zkoumat nejenom lidi žijící přímo ve městě, ale i samotné město. V roce 1916 vydal programovou stať katedry sociologie a sociální antropologie s názvem *The City* v časopise *American Journal of Sociology*, založeném v roce 1895 Albionem Smallm. Podle Topalova můžeme toto druhé období nazvat zlatou érou chicagské sociologické školy nebo také začátkem chicagské sociologické školy v užším slova smyslu (Topalov 2014: 81-113). A to z několika důvodů. Zaprvé se mnoho autorů shoduje, že právě toto období bylo tím nejplodnějším z celého působení této školy. Léta 1923 až 1934 patřila k těm rokům, kdy se silně rozmohla publikace empiricky založených výzkumů postgraduálních studentů Chicagské sociologické školy, kteří byli vedeni R. E. Parkem. Tito studenti jsou považováni za tzv. druhou generaci této školy. Zadruhé se během 20. a 30. let minulého století díky Parkovi a jeho studentům vydalo několik desítek empiricky orientovaných monografií, které kladly silný důraz na význam vědeckého poznání společnosti a také na rozvoj sociologických metod. Těmi byly například statistické a biografické metody, metody obsahující pozorování nebo metody založené na analýze osobních dokumentů (Petrušek, Miltová, Vodáková 1994: 55). Což před 20. – 30. lety 20. století rozhodně zvykem nebylo. Neobvyklé také bylo propojení zmiňovaných metod, tj. spojení metody biografické a statistických metod. Tohle propojení škola používala k výzkumu ohledně kriminality

mladistvých, které je jedno z jejích nejvýznamnějších témat. Dá se tedy říct, že chicagská sociologická škola rozbila teoretická paradigmatu tehdejší doby. Konec tohoto období není vymezen zcela jednoznačně, někteří výzkumníci, například Faris, se přiklání k létům 1920 až 1932 (Faris 1970). Naopak již zmiňovaný Jiří Musil píše, že nejkreativnější léta zažila Chicagské sociologické školy mezi roky 1920 až 1937–38, kdy v roce 1938 vyšla v *American Journal of Sociology* Wirthova studie *Urbanism as Way of Life*. Konkrétně Musil o této stati píše: „Wirthova studie vyšla rok po zveřejnění klíčové práce Talcotta Parsonse *The Structure of Social Action*, což byl podle většiny historiků začátek přesunu ideového vedení americké sociologie z Chicaga na Harvardovu univerzitu“ (Musil 2012: 401). Vymezit přesný konec této éry je tedy složité. Osobně se přikláním spíše k názoru Farise, protože Park byl největší osobností tohoto období a během své kariéry na Chicagské univerzitě ovlivnil spoustu postgraduálních studentů. Tuto univerzitu opustil v roce 1934 a od té doby se začala sláva Chicagské sociologické školy pomalu měnit.¹ Kromě R. E. Parka a E. W. Burgesse sem bývají řazeni i H. W. Zorbaugh, V. M. Palmerová, L. Wirth, P. Cressey a samozřejmě další včetně A. Smalla, který se stále staral o organizační věci katedry, zatímco Park se zabýval programem katedry a Burgess metodami. Protože téma mé práce zasahuje do tohoto období, vybrala jsem některé osobnosti, které se dle mého mínění zasadily o rozvoj této

---

¹ Je zřejmé, že po odchodu Roberta E. Parka do důchodu v roce 1934, ztrácí Chicagské sociologická katedra dominantní pozici a začíná jej přebírat Harvardova a také Kolumbijská univerzita. S tímto tvrzením souhlasí i Dennis Smith (1988), ve své knize *The Chicago School: A liberal Critique of Capitalism*. Soustřeďuje se zde nová generace, která není zcela schopna pokračovat v práci předchozí generace kvůli tehdejší probíhající krizi. Chicagská sociologická škola se ve své třetí vývojové etapě snaží udržet metodologickou různorodost, ale její výsledky v době krize neměly praktické řešení v sociologii města, a proto začala klesat i její významnost. Postupně jej také přestávaly finančně podporovat nadace a zaměřovaly se na jiné typy výzkumů. Například právě na Kolumbijské univerzitě, kde vznikl zájem studium o komunity a kulturní antropologii. Vliv ztrácí i žurnál *American Journal of Sociology* a je nahrazen jiným. Do třetího období chicagské školy bychom zařadili osobnosti jako jsou E. F. Frazier, E. C. Hughes, H. Blumer a další. Toto období se považuje za začátek tzv. „druhé Chicagské sociologické školy“.

školy nejvíce a rozeberu jejich život i pracovní zaměření podrobněji v následující kapitole.

Chicagská sociologická škola je obecně spojována s mnoha tématy zájmu. Musil říká, že správné pojetí této školy je mnohem širší, než jak se někteří mylně domnívají. Podle Musila Chicagská sociologická škola zahrnovala vedle sociologie města a sociální ekologie také teorii sociální změny, městskou etnografii, sociální psychologii, teorii sociální dezorganizace, sociologii rodiny, sociologii organizace, sociologii rasových problémů, nebo také sociologickou psychologii v podobě symbolického interakcionismu (Musil 2012: 397-399). Z tohoto je viditelné, že se škola věnovala velkému množství témat, i přesto, že je nejčastěji spojována se sociologií města Chicaga ve Spojených státech amerických, která je taktéž velmi významná. Chicagská škola sociologii města silně rozvíjela. Členům této katedry přišlo Chicago jako vhodný objekt ke zkoumání proto, že město je ekologické společenství sdružující nejrůznější prostorové, sociální a kulturní prvky, které na sebe neustále nějakým způsobem působí a pokud má jeden prvek navrch, vznikají velmi viditelné následky. Město stále poskytuje mnoho výhod, které napomáhají s výzkumy. Prvním z nich je rychle se rozvíjející instituce, dále pak každý lidský rys zde zanechá nějakou stopu, kterou lze blíže prozkoumat. Také ve městě spíše najdeme větší množství sociálních skupin, ke kterým se jedinci mohou přidávat a s jejich pomocí se vyjadřovat nebo rozvíjet. Lidé po celém světě začali v době rozkvětu Chicagské sociologické školy vnímat její vliv. Dá se říci, že tento vliv byl celosvětový. Určitý vliv měla Chicagská sociologická škola i na pražskou sociologickou školu v tehdejší Československu, dále pak inspirovala Československo ohledně výzkumu procesů suburbanizace v pražském okolí (Petrušek, Miltová a Vodáková 1994: 57).

3 PŘEDSTAVITELÉ CHICAGSKÉ SOC. ŠKOLY

Chicagskou sociologickou školu proslavilo mnoho jmen – Robert Ezra Park, Ernest Burgess, Louis Wirth, Harvey W. Zorbaugh nebo Vivien Marie Palmerová. Samozřejmě se dá ve výčtu jmen pokračovat, ale já jsem si vybrala konkrétně tyto lidi, kterým se chci ve své bakalářské práci věnovat trochu více než osobnostem v předchozí kapitole. Tito lidé se dle mého mínění nejvíce zasloužili o vzestup popularity, slávy a nejvíce participovali na zlaté éře chicagské sociologické školy.

Pokusím se popsat konkrétní souvislosti mezi chicagskou sociologickou školou a jejich osobou. Zmíním některé jejich nejvýznamnější práce a výzkumy, které provedli buď sami, nebo ve spolupráci s některým dalším badatelem nebo s více badateli.

3.1 Robert Ezra Park

Jedním představitelem Chicagské sociologické školy je Robert Ezra Park. Je důležitý a významný nejenom pro své výzkumy a zjištění, ale také kvůli přímé spolupráci s Vivien Marii Palmerovou, na kterou je převážně zaměřena i tato bakalářská práce.

Americký sociolog Robert E. Park vyrůstal v Minnesotě v komunitě plné skandinávských imigrantů, což mohlo mít za následek pozdější vliv na jeho zájem o témata týkající se přistěhovalectví (Johnson, Nef a Wirth 1944: 233). R. E. Park byl průkopníkem v založení sociologie města, čímž se Chicagská škola velmi zabývala. Jeho přístup k tomuto oboru se stal charakteristickým. K městu přistupuje jako k něčemu, co lze nazvat jako „výzkumná laboratoř“. A také s ním tak nakládá. Jak jsem již naznačila,

mnoho interakcí, lidí nebo věcí ve městě a v podstatě celé město je možné zkoumat z několika úhlů a přesně takto se na to Park díval. Kromě toho zde byl i pragmatický důvod výběru města jako výzkumné laboratoře. Mnoho výzkumných badatelů z jiných oborů měli své vlastní laboratoře, kde se mohli svým vědním disciplínám věnovat. Sociologové žádnou takovou laboratoř neměli, a proto si zvolili právě města. Všichni badatelé z Chicagské školy byli městy velmi fascinováni a zřejmě se není čemu divit. Když se Park narodil, Chicago mělo přibližně 100 tisíc obyvatel. V momentě, kdy Park zemřel, Chicago již bylo světovou metropolí s obrovským množstvím občanů. Po jeho příjezdu do Chicaga v roce 1914 získal skvělou příležitost pro studium fenoménu kolektivního chování a interakce na katedře sociologie a antropologie. Měl pocit, že sleduje velmi zajímavý historický proces, kvůli němuž se vyvinula všude na světě civilizace a tento proces zároveň vtáhl do svého vlivu stále se rozšiřující okruh ras a národů. Chicago bylo civilizací stlačeno do malé geografické oblasti, ale s rozmanitostí zůstalo nedotčeno (Jeřábek 2013a: 39-40). Park ve své knize *The City*, v překladu „Město“, na které spolupracoval s dalšími sociology, napsal: „Město je stav mysli, skupina zvyků a tradic a organizovaných postojů a sentimentů, které jsou součástí této tradice. Jinými slovy město není pouze fyzickým mechanismem a umělou konstrukcí. Podílí se na životně důležitých procesech lidí, kteří je skládají, je produktem přírody a zejména lidské přirozenosti.“ (Park, Burgess, McKenzie 1925: 1). S kolegou Ernestem W. Burgessem napsali také *Introduction to the Science of Sociology* v roce 1921, kde představili základy sociologie a kniha fungovala jako učebnice obsahující úvod do sociologie (Park, Burgess 1921). Právě tato kniha se zasadila o určení směru americké sociologie na dlouhá léta (Petrušek, Maříková a Vodáková 1996).

Dalším sociologickým tématem, kterým se zabýval, byla lidská ekologie. Je to jím poprvé použitý termín, který zkoumá vztahy mezi lidskou společností a jejím fyzickým prostředím. Je to také zároveň kurz, který R. E. Park na Chicagské sociologické škole vyučoval. Podle Parka jsou vztahy mezi lidmi založené převážně na principu soutěže. Lidstvo mezi sebou neustále soutěží, v tomhle případě soutěží o prostor. Nejlepší je to pozorovat na městě, přesněji na jeho rozdělení. Opět se zde vracíme k sociologii města. Rozdělení města, tedy teorii soustředěných zón, popsal ve své knize *The City*, kde tvrdil, že město bude přetvářeno na pět soustředěných kruhů, kde vnější kruhy budou představovat prosperující oblasti a vnitřní jsou ty kruhy obsahující městské centrum bez velkého počtu stálých obyvatel a vysokou koncentrací obchodu a průmyslu. Tato práce podle autorů prokázala, že moderní město se rozvíjí určitým předvídatelným a pravidelným způsobem. Dalším zavedeným pojmem z *The City* jsou tzv. přirozené oblasti, které jsou výsledkem soupeřícího obyvatelstva (Park, Burgess, McKenzie 1925).

Chicagská sociologická škola se díky Parkovi velice proslavila. Ve spolupráci s E. Burgessem a L. Wirthem stvořil teoretický základ pro systematické studium společnosti. Park se domníval, že individuální sebepojetí, statusy přikládání k mnoha různým formám společnosti, lze chápat jako sociálně vědecké termíny. Pomáhal při odvádění sociologie od normativního přístupu. Také preferoval spíše objektivnější metodologii oproti normativním analýzám společnosti (Jeřábek 2013a: 37). Stále se však zasazoval o aktivní intervenci a reformu společnosti a velmi se na těchto snahách podílel. Zdůrazňoval tedy koncepci relativity morálního řádu namísto normativního přístupu, který kritizoval. V jím preferované koncepci jde primárně o to, že žádné stanovisko není jednoznačně privilegované před všemi ostatními.

3.2 Ernest W. Burgess

Druhou velmi významnou osobností, která figurovala na Chicagské sociologické škole během její zlaté éry je Ernest Watson Burgess. Byl to kanadský sociolog a profesor na univerzitě v Chicagu. Na tuto univerzitu nastoupil jako postgraduální student na katedře sociologie. Titul Ph.D. dostal o pět let později (Blumer 1967: 103). Jeho kariéra na sociologické katedře na Chicagské univerzitě trvala dlouhých 41 let, konkrétně od roku 1916 až do 1957. Nejdříve zde působil jako asistent profesora sociologie. Jakmile na školu vstoupili další profesori z různých oborů, začalo se Burgessovi říkat „mladý sociolog“. Předsedou katedry se stal v roce 1946 (University of Chicago Library ©2009). Zatímco Park se na katedře zabýval především jejím programem, Burgess převzal některé organizační povinnosti katedry (Jeřábek 2014: 141). O pět let později odešel jako profesor do důchodu, ale přesto stále působil jako předseda až do roku 1952. Burgessova kariéra prošla všemi fázemi vývoje sociologie v Chicagu. Počínaje prvními kroky, kdy byla katedra sociologie a sociální antropologie propojená do jedné, až po rozvoj specializovaných výzkumných center pro současné sociální jevy.

V Americké sociologické společnosti byl několik let sekretářem (Bulmer 1984: 112). Fungoval také jako zástupce šéfredaktora časopisu *American Journal of Sociology* (Bulmer 1984: 117). Při funkci ředitele v organizace *Behavior Research Fund* měl příležitost přečíst a ovlivnit řadu monografií z různých oblastí společenských věd, z nichž mnohé představovaly průkopnické úsilí v příslušných oborech (University of Chicago Library ©2009).

Burgess měl několik oblastí zájmů. Nejznámější jím zkoumaná oblast je sociologie města. Ve spolupráci s Robertem E. Parkem vydal dílo s názvem *The City*. Na rozdíl od dřívějších sociologů, kteří pracovali na vytvoření teoretických struktur sociologické vědy, Burgess raději preferoval

praktický přístup. Do sociologie města investoval více než 50 let své kariéry a zaměřoval se na sociální jevy spojené s kriminalitou, rozvody, porušování podmíněčného propouštění atd. Chtěl dokázat takové jevy předvídat. Kvůli tomu vymyslel různé statistické a analytické nástroje, díky kterým by se tyto predikce mohly zlepšit. Prosazoval kvalitativní metody výzkumu, kterými jsou například rozhovory nebo analýza osobních dokumentů. Jako argument uváděl, že s těmito metodami může vědec přistupovat k lidské stránce člověka, a tedy i porozumět jevům týkajících se lidí. Některé jeho výzkumy byly vcelku vlivné. Zvláště pak výzkum městských komunit (Blumer 1967: 103).

Burgessův příspěvek do sociologie je značný. Snažil se etablovat sociologii jako empirickou vědu. Také se pokusil o aplikování statistických metod, například faktorovou analýzu, k měření různě širokých škál sociálních jevů, které se snažil předvídat. Proto se pokusil stvořit nástroj, který by přesně tohle umožňoval. Tímto se mu podařilo překlenout propast mezi sociologií jako filozofickou disciplínou a sociologií jako vědou (Blumer 1967: 104).

3.3 Autoři analyzovaných děl

Ze všech publikujících autorů, kteří se podíleli na proslavení Chicagské sociologické školy, jsem si vybrala k bližšímu představení Louise Wirtha a Harveye Warrena Zorbaughu kvůli jejich publikacím. Tedy Wirthovo *The Ghetto* a Zorbaughovo *The Gold Coast and the Slum*, které jsem si zvolila pro analýzu postupů, jež jsou v dílech užity. Obě knihy se zabývají buď přistěhovaleckým společenstvím nebo přirozenými oblastmi. Tato témata jsou důležitá hlavně proto, že stejná témata řeší i příručka, o které je tato bakalářská práce.

V následujících kapitolách představím autory těchto dvou publikací a později, po představení studentské učebnice od Vivien Marie Palmerové, se pokusím díla rozebrat.

3.3.1 Louis Wirth

Louise Wirthe jsem do tohoto výběru zahrнула především proto, že mezi jeho zájmy patřilo zkoumání městského způsobu života nebo chování minoritních městských skupin, což je velmi blízké hlavnímu tématu zájmu celé chicagské sociologické školy. Nevyhnul se ani spolupráci s dalšími sociology ze zmíněného seznamu, takže si své místo zde jako jedna z více významných osob chicagské sociologické školy dle mého mínění zaslouží.

O sociologii se začal zajímat především kvůli silnému vlivu, který na něho měli William I. Thomas, Ernest W. Burgess nebo A. W. Small. V době jeho studií na Chicagské univerzitě pracovali jako učitelé. Po udělení bakalářského titulu v roce 1919 se rozhodl získat magisterský a doktorský titul. Od roku 1926 zůstal na Chicagské univerzitě jako zaměstnanec katedry sociologie. Vykonával na Chicagské univerzitě řadu funkcí, byl například odborným asistentem od roku 1931, o rok později se stal docentem a roku 1940 se stal řádným profesorem (Burgess 1952: 499).

Na Chicagské sociologické univerzitě se díky své práci stal uznávanou vůdčí osobností a průkopníkem v oblasti studia městských problémů. Zajímal se nejen o městské problémy, ale také o témata jako je urbanizace, studium různých komunit a jejich chování, převážně tedy ty menšinové skupiny, dále se zajímal o sociální organizace, ekologii člověka, rasové vztahy, mezinárodní vztahy, sociální bydlení, sociální teorie a sociologii znalostí. I přes široké spektrum zájmů se chtěl nejvíce věnovat

především jednomu, rozvoji systematické sociální teorie. Sociologii považoval za studium toho, co platí o člověku na základě skutečnosti o všudypřítomném skupinovém životě (Burgess 1952: 499). Lze předpokládat, že kvůli svému židovskému původu byl silně zainteresovaný ve studiu minoritních skupin ve městech. V této souvislosti ho zajímala oblast rasových vztahů. Na to ostatně odkazuje jeho dílo *The Ghetto* vydané roku 1928, kde zkoumal židovskou komunitu přistěhovalců ve městě Chicago. V tomto díle se objevuje Wirthova analýza týkající se přizpůsobení Židů ve městě v Americe, také zde zjišťoval odlišné sociální procesy městského života (Wirth [1928]/1956). Louis Wirth byl také spoluautorem knihy *The City* nebo autorem mnoha článků. Byl vášnivým zastáncem aplikované sociologie, kterou používal k vyřešení různých otázek, týkajících se sociálních problémů (Bendix 1954).

3.3.2 Harvey W. Zorbaugh

Harvey Warren Zorbaugh se velmi zajímal o městskou sociologii, která byla tématem i sociologické katedry na univerzitě v Chicagu. Byl primárně zaměřen na účinky sociální a geografické segregace právě ve městech. Také se zajímal o problémy vyvolávané napětím mezi potřebou a sociální a komunitní pospolitostí a překážkami vznikajícími především kvůli ekonomickému statusu, rase nebo snad geografii. Další téma, ve kterém byl Zorbaugh velmi zainteresován, je proměnlivost v životech lidí žijících ve městech (PeoplePill ©2020).

S Chicagskou sociologickou školou je spojován především kvůli své dizertační práci s názvem *The Goald Coast and the Slum*, kterou dokončil pod vedením Roberta E. Parka a vydal ji jako knihu s klasickým textem v roce 1929. Tuto knihu jsem se rozhodla podrobit bližší analýze při

srovnání postupů a metod následující představitelky Chicagské sociologické školy. Zorbaugh není znám pouze pro svou dizertační práci. Mezi další jeho známější publikace patří *The natural Areas of the City*, volně přeloženo do češtiny jako *Přirozené oblasti města*, které bylo vydáno jako Zorbaughovo vůbec první dílo. Druhou publikací je již zmíněná *The Gold Coast and the Slum*, která vyšla o 3 roky později (Zorbaugh [1929]/1963).

3.4 Vivien Marie Palmerová

A konečně další členkou Chicagské sociologické školy byla i Vivien Marie Palmerová, o níž a její učebnici je primárně tato práce.

Není zcela jasné, kdy se přesně narodila. Například sociolog Jeřábek ve své knize *Úspěšné ženy ve stínu slavných mužů: příběhy pěti žen, které ovlivnily podobu sociologického výzkumu* píše, že se zřejmě narodila kolem roku 1902 (Jeřábek 2019: 25). Další zdroj uvádí, že se narodila v roce 1894, přímo ve městě Chicago ve Spojených státech amerických, konkrétně na městské severní straně (Holland 2013). O tomto zdroji nelze říct, že je ověřitelný, ale informace z něj jsou natolik konkrétní, že se lze domnívat, že jsou správné. Biografické záznamy o životě Vivien M. Palmerové vedeny nebyly. Proto jsou převážné aktivity z jejího života jen dohady. I přes tento výrazný nedostatek informací o jejím osobním životě se přece jen některé informace o ní dochovaly až dodnes. Jde například o její nejúspěšnější díla a roky vydání těchto děl, díky kterým lze například určit, v jakém období psala svou dizertační práci. Z takových informací je tedy možné usuzovat další. Není tajemstvím, že její rodiče byly evropského původu. Otec byl původem Švéd a vykonával práci inženýra. Matka V. M. Palmerové pocházela z Anglie. Později se její rodiče rozhodli

emigrovat do USA, kde se i narodila (Holland, 2013). Během svého života získala bakalářský titul právě na tamější zmíněné univerzitě, na katedře sociologie a sociální antropologie, které tehdy byly stále spojené (Jeřábek 2019). Poté šla studovat do New Yorku na Kolumbijskou univerzitu, kde dokázala obhájit magisterský titul. Po této události se V. M. Palmerová vrátila zpět na Chicagskou univerzitu, kde si dodělala doktorský titul (Holland 2013). To se událo roku 1932 (Jeřábek 2019: 25).

Ačkoliv svou kariéru začala na univerzitě v Chicagu, nebylo to její jediné působení jako socioložky. Mimo jiné její hlavní náplní práce bylo rozvíjení sociologických a dalších výzkumných programů, které byly vytvářeny dalšími univerzitami. Působila tedy také na některých dalších vysokých školách. Jednou z nich je například univerzita v Miami, v tomto městě v roce 1978 také zemřela (Holland 2013).

4 KARIÉRA VIVIEN M. PALMEROVÉ NA CHICAGSKÉ SOCIOLOGICKÉ ŠKOLE

Během svého doktorského studia získala v roce 1924 i kariérní uplatnění na stejné univerzitě. Byla jí nabídnuta profesory Ernestem W. Burgessem a Robertem E. Parkem pozice výzkumné vedoucí některých výzkumů. Stále však byly vedeny hlavně E. W. Burgessem. Tyto výzkumy byly většinou financovány *Local Community Research Committee*, volně přeloženo jako „Výbor pro místní výzkum“ (Holland 2013). Její pomoc byla nedocenitelná, protože její role byla školící. Její pomoc spočívala především ve výběru správné metodologie u prováděných výzkumů. Další členové týmu pak měli za úkol například sběr dat ve městě Chicago a následně jejich analýzu.

Kromě aktivní participace ve výzkumech, kterých se účastnila jako členka badatelského týmu, se na Chicagské univerzitě podílela dále i na školení nových doktorandů nebo i budoucích doktorandů v oblasti metodologie. Poté, co E. W. Burgess dokázal získat finanční prostředky díky projektu, který byl financován Rockefellerovou nadací, začal se shánět po výzkumném metodologovi, který bude mít na starosti zaučování doktorandů v terénních výzkumech. Jako nejvhodnější kandidátka se jevila právě V. M. Palmerová. Tuto práci přijala a od té doby studentům pomáhala s jejich metodologickými přístupy v terénech. Pracovala zde na pozici vedoucí oddělení pro sběr dat a pro poradenství postgraduálním studentům s výzkumnými materiály (Bulmer 1984: 99-100). Dá se tedy říct, že se snažila, a nutno podotknout že velmi úspěšně, o vyučování metodologických principů u celé generace studentů Chicagské sociologické školy. Věnovala se hlavně metodám a technikám terénního výzkumu, protože tehdy se Chicagské sociologická škola zaměřovala především na oblast města, které brala jako svou tzv. laboratoř, kde se

vyskytovalo mnoho předmětů ke zkoumání (Jeřábek 2019: 25-31). Jako profesionální výzkumná pracovnice v programu městského výzkumu pomáhala doktorandům s jejich výzkumy po celých pět let, tedy v období od roku 1925 až 1930. Bulmer (1984: 118) také dále zmiňuje cíle V. M. Palmerové, které souvisely s její kariérou. Konkrétně se zabývá třemi. První její úkol spočíval ve vytvoření adekvátního archivu, který by obsahoval podrobný popis všech místních údajů za pomoci studentů tehdejší katedry. Druhý její úkol zahrnuje koordinování všech výzkumů provedených v oddělení na katedře. Taková koordinace zahrnovala nejenom rozdělování studentů do skupin, pokud tedy ovšem bylo nutné pracovat ve větších skupinkách, ale i informování daných skupin v případě, kdy by jimi žádaná zkoumaná oblast již byla „obsazená“ jinou skupinou studentů. Studenty dávala dohromady především kvůli společným nebo podobným zájmům. Bulmer pro příklad použil její spojení Paula W. Cresseyho s Franciscem Roque, kdy Roque pomáhal při Cresseyho výzkumu týkající se taxi-dance halls. Kromě těchto dvou úkolů se zabývala ještě jedním. Ten zahrnoval sbírání zkušeností jak výzkumných pracovníků, tak i studentů. Tyto zkušenosti pak využila při zpracování manuálu napomáhajícího s metodami, techniky sběru dat a celkově s úspěšností celého výzkumu (Bulmer 1984: 118). Obecně zde na katedře fungovala jako výzkumná pracovnice dohlížející na výzkumy studentů, shánějící materiál pro kurzy, vytvářející datový archiv o městě Chicagu a mimo to se věnovala i zdokonalování výzkumných technik při sbírání dat. Také se zajímala o projekt, který byl pod vedením Burgesse, který definoval 75 komunitních oblastí pro Chicago. Navzájem se tyto oblasti vylučovaly. Zároveň těchto 75 oblastí bylo nazvaných jako „natural areas“, tedy přirozené oblasti. Bulmer o nich píše: „klasifikace 75 „přirozených oblastí“ nejenže vytvořila základ pro následnou městskou sociologii Chicaga, ale byla a je široce používána městskými organizacemi jako prostředek k rozlišení podrozdělení uvnitř města“ (Bulmer 1984: 119).

Právě tento projekt vykreslil Chicago jako komplexní metropolitní město s mnoha oblastmi, které nejenom že mají nějaké názvy, ale zároveň reprezentují odlišné jednotky, kdy každá je pro osud města Chicaga velmi důležitá. Tato klasifikace byla rozebrána i v *Chicago Local Community Fack Books* (Bulmer 1984: 119-120). Chicagská sociologická škola se zasloužila o proslulost sociologie města na základě právě zkoumaných vjemů v tomto městě. Právě kvůli svým školícím technikám dokázala Vivien M. Palmerová sehrát svou klíčovou roli při kvalitě výzkumů doktorandů sociologické a sociální antropologie katedry (Jeřábek 2019: 25-31).

Od roku 1925 pak začala pracovat na své metodologické studii, která byla vydaná o tři roky později právě jako metodologická příručka *Field Studies in Sociology – A Student's Manual*.

5 VÝZNAMNÁ DÍLA V. M. PALMEROVÉ

Právě během vyučování si V. M. Palmerová všimla, že studentům chybí pomůcka, která by jim s učením terénních metod sběru dat pomohla. Při této příležitosti tedy začala psát svou vlastní příručku, která byla určena právě pro studenty a doktorandy. Příručka se jmenuje *Field Studies in Sociology – A Student's manual* a zabývá se empirickou výzkumnou prací v terénním prostředí. S jejím psaním začala v roce 1925, kdy zkoumala metodologické studie a o tři roky později, tedy v roce 1928 ji vydala v podobě příručky pro studenty tehdejší Chicagské sociologické školy (Blackman 2010: 203).

Celkově napsala 3 známé práce. Nejstarší jí napsanou prací je již zmíněná příručka *Field Studies in Sociology – A Student's manual* vydaná v roce 1928. Dalším jejím dílem, jehož rok vydání je 1930, je *Social Background of Chicago's Local Communities*, volně přeloženo jako „Sociální zázemí místních chicagských komunit“, zaměřené na místní komunity v Chicagu v USA. Jako poslední známé dílo, které bylo zároveň i její dizertační prací, je nazýváno *The Primary Settlement as a Unit of Urban Growth and Organization*, v překladu „Původní osada jako jednotka růstu města a jeho organizace“, se kterou získala v roce 1932 doktorát ze sociologie (Blackman 2010). Další knihy Vivien M. Palmerové, pokud některé napsala a vydala, nejsou známé.

5.1 Social Background of Chicago's Local Communities

Na žádost Ernesta W. Burgesse a asociace Local Community Research Committee, která výzkum sponzorovala financemi, začala v roce 1924 V. M. Palmerová pracovat na studiu sociálního zázemí místních

komunit v Chicagu. Jedná se zde především o velké množství dat, která byla v publikaci použita a vypovídá o mnoho městských částí Chicaga, konkrétně se jedná o více než sedmdesát oblastí. Všechna data jsou doplněna širokou škálou komentářů (Holland 2013).

Kniha byla určena pro všechny pracovníky Chicagské univerzity, kteří se chystali organizovat terénní výzkum. Tedy především sociology, ale i antropology a další badatele. Tuto publikaci vydala o 6 let později díky vydavatelství University of Chicago Press, které bylo součástí Chicagské univerzity (Jeřábek 2019: 26).

5.2 Field Studies in Sociology

Field Studies in Sociology – A Student's manual byla už od počátku napsání zamýšlena jako učebnice a příručka, podle níž by se studenti mohli učit terénním metodám sběru dat používaných ve výzkumech. Na vzniku této knihy má svůj podíl velmi mnoho lidí, jedním z nich je i E. W. Burgess, který s V. M. Palmerovou konzultoval jednotlivé kapitoly. Dalšími lidmi, kterým patří ocenění, jsou i Robert E. Park, Ellsworth Faris nebo Floyd N. House. Konkrétně tato jména autorka zmiňuje ve svém poděkování. Celý svazek byl sponzorován společností Local Community Research Committee. Příručka je to velmi obsáhlá, alespoň co se týče rad a popisů metod. Byla vydaná v roce 1928 díky vydavatelství University of Chicago Press (Palmer 1928: ix). Příručka měla úspěch, protože o rok později vzniklo druhé vydání této knihy. Objevují se zde podrobné popisy zkoumání, ale i popisy metod nebo jeho způsoby (Jeřábek 2019: 26). Dále pak učebnice obsahuje návrhy metod, které vznikaly několik let na základě mnoha zkušeností, ale i už dávno objevených technik výzkumu. Celá učebnice je tedy shrnutím metod v terénních výzkumech tak, aby se v nich

tehdejší student dokázal vyznat a použít je. I přesto, že to je příručka převážně pro studenty, dokáže stejně dobře posloužit i již vystudovaným doktorandům. Palmeřina učebnice vznikla jako vůbec jedna z prvních příruček metod výzkumné práce ve společenských vědách zaměřující se na empiricko-sociologické výzkumy (Blackman 2010: 203).

Bulmer tuto učebnici označuje jako jedno z nejtrvalejších dědictví V. M. Palmerové, které obsahuje kodifikace praktických postupů při městských výzkumných projektech. Prezentuje jí jako jednu z prvních příruček týkající se výzkumných metod v americké sociologii. V době napsání této učebnice příliš textů zabývajících se výzkumnými metodami a sběrem dat v americké sociologii prozatím neexistovalo. Bulmer také vyzdvihuje důležitost tohoto textu především v souvislosti s ukázkou rozsahu metodologického sebevědomí existujícího právě v chicagské sociologické škole během její zlaté éry. Další zajímavost příručky vidí v jedné z prvních diskuzí v literatuře o zúčastněném pozorování účastníků výzkumu (Bulmer 1984: 120-121).

Například Ernest W. Burgess v předmluvě této učebnice píše: „Tuto příručku uvítá rostoucí počet instruktorů sociologie, kteří chtějí práci třídy integrovat do terénního studia. Tato metoda stimuluje zájem studenta, zrychluje jeho smysl pro realitu sociologického konceptu jako nástroje analýzy a trénuje ho v záznamu a interpretaci pozorovaného chování.“ (Palmer 1928: vii-viii). Z tohoto vyjádření vyplývá, že příručka není určena pouze studentům, ale může být inspirující i pro již vystudované sociology.

Jeřábek ve své knize o této příručce napsal: „Celá knížka je psána právě s ohledem na studenta sociologie, který vstupuje do města Chicaga jako do sociologické laboratoře a začíná zde svůj terénní výzkum.“ (Jeřábek 2019: 27).

5.2.1 Obsah knihy *Field Studies in Sociology*

Pokud poprvé otevřeme učebnici *Field Studies in Sociology – A Student's Manual* zjistíme, že předmluvu, která je v knize uvedena na prvních dvou stránkách, napsal E. W. Burgess. Nejdříve píše o smyslu této příručky a Palmeriných záměrech pomoci doktorandům s jejich studiem. Cílem je definování „přirozené oblasti“ města, dále determinované rozdíly týkající se charakteristik různých předměstí v Chicagu nebo také rozvoj v ustanovování lokálních komunit a sousedství. Poté Burgess poukazuje na Palmerinu víru, že studium lokálních komunit může být prospěšné i pro kurzy, které se zabývají studiem sociologie (Palmer 1928: vii-viii). Tím lze vysvětlit, proč je podle V. M. Palmerové terénní výzkum komunit důležitý.

V další části se vyjadřuje ke knize přímo V. M. Palmerová, která zde vysvětluje, jak přesně kniha vznikala, a kdo má jaké zásluhy. Konkrétně píše, že na této publikaci má podíl veliké množství lidí, bez kterých by zkrátka nevznikla. Kooperace těchto lidí byla nutná a úspěšná. Palmerová chce také vyjádřit zvláštní poděkování především E. W. Burgessovi, který jí pomáhal pomocí konzultací a samozřejmě kritikou, která byla při psaní velmi důležitá. Dále pak R. E. Parkovi, E. Farisovi a F. N. Houseovi, kteří si tuto publikaci přečetli mezi prvními a případně jí poskytovali během psaní odborné rady. Speciálně zmiňuje také Local Community Research Committee, které tuto knihu sponzorovaly pomocí financí. Ještě se zde objevuje poděkování i vydavatelství, které také umožnilo vznik knihy. V neposlední řadě je tu i spousta jmen, která jsou prezentována jako výzkumní asistenti a členové výzkumného týmu. Jedním z nich je i Paul F. Cressey, autor knihy *The taxi-dance hall*. Všichni tito členové nejen že pracovali ve stejném týmu, ale podávali i podněty během Palmerina psaní této příručky. Poslední poděkování věnuje autorům, kteří publikovali sociologické články na univerzitě v Chicagu (Palmer 1928: ix).

Obsah knihy vložila do třech částí. Kniha je rozdělena na tři oddíly, kdy každý oddíl obsahuje ještě dalších několik pododdílů, které souvisí s těmi hlavními. První oddíl lze česky nazvat Vědecké zkoumání společnosti a je uveden na prvních 34 stránkách. V této části Palmerová zmiňuje obecné metodologické principy v sociologických výzkumech. Nejdříve rozebírá vše o předmětu zkoumání právě v sociologii, jeho výběr a definici. Obecně se dá vědecký výzkum popsat ve čtyřech krocích, které jsou nutné vykonat, aby práce byla úspěšná. První krok se nese ve znamení formulování a přesné definici problému. Druhý krok zahrnuje sbírání dat, poté je na řadě práce s daty, a nakonec formulování generalizace. Dále pečlivě popisuje postupy týkající se sbírání dat, jejich analyzování a klasifikace, nakonec generalizace. V analýze a klasifikaci dat vidí především tři úkoly – seřazení dat podle významové podobnosti, objevení faktorů, které se opakovaně objevují v podobných jevech a poslední je objevení opakovaných a přirozených sekvencí během událostí. Také říká, že každá data mohou být vyjádřena v číslech. Obecně zde popisuje i variace metod ve vědě, kdy by každá věda měla objevit své vlastní badatelské metody, nebo pak i jaký vztah má sociologie k ostatním vědám zabývající se sociálním životem lidí. Rozdíl vidí hlavně ve smyslu sociologa, který má podle ní za úkol formulovat přírodní zákony, které budou fungovat jako základ pro chování skupiny. Další téma, kterému se zde věnuje, se týká rozdílu mezi metodami. Konkrétně je rozlišuje na případové studie, historické a statistické metody. I přestože se nejvíce zaobírá právě s případovými studiemi různého typu a aplikuje je nejvíce, nešly vynechat ani ostatní typy studií. Aby mohla rozebírat jejich vzájemnou diferenciaci napříč všemi studiemi, bylo nutné, aby alespoň shrnula základy z historických a statistických metod. Zaměření case-study, tedy případové studie, Palmerová (1928) popisuje jako: „V případové studii nebo v monografické metodě, jak jsou případové studie někdy nazývané, se výzkum zaměřuje na intenzivní zkoumání vztahů a procesů obsažené

v jednom samostatném případě.“ (Palmer 1928: 19). A právě studium takových jednotlivých případů, tedy v tomto případě komunit ve městě Chicago, je podle Palmerové nejdůležitější. Je to práce, na kterou je nutné studenty Chicagské sociologické školy připravit, proto se této studii věnuje nejvíce. Bulmer případové studie definuje jako „omezené fáze vyšetřování výzkumného problému, kdy vyšetřovatel provádí vyčerpávající studii případu jako interagujícího celku, ale omezuje se na popisná vyjádření výsledků“ (Bulmer 1984: 120). Hlavním cílem metody případových studií je zkoumání mnoha aspektů v dané situaci. Proto se používá obvykle v raných a průzkumných fázích výzkumu (Palmer 1928: 22). Historické metody jsou od případových studií rozdílné podle Palmerové proto, že „historie se zabývala zejména minulými událostmi, protože ty jsou zaznamenány v dokumentech, zatímco případové studie nepochybně zajišťují jejich nejpřesnější a nejspolehlivější data z přímého pozorování a zkoumání současných událostí“ (Palmer 1928: 22-23). Zároveň ale přiznává, že si je historie a sociologie v některých ohledech velmi podobná, například předmětem zájmů obou věd je zjišťování změn, závislých na lidstvu během nějakého časového rozmezí. Proto tedy sociologický badatel musí často využívat historické metody a aplikovat je na svůj vlastní výzkum vybrané skupiny (Palmer 1928). Určitý důraz tedy Palmerová klade podle Bulmera (1984) na hodnotu, kterou poskytují dokumentární zdroje, jakými jsou například deníky, dopisy, autobiografie atd. Tyto dokumentární zdroje nabízí možnost nahlédnout do procesů výzkumu, kterými si badatelé, jež tyto zdroje psali, prošli. Poté se na několika stránkách věnuje statistickým metodám (Bulmer 1984: 120). Tato metoda se od zbylých dvou liší asi nejvíce. V. M. Palmerová vidí rozdíl v jejím zaměření, kdy je kladen důraz spíše na rozsáhlý výčet a na měření určitých atributů, které jsou nalezeny ve mnoha případech (Palmer 1928). Každá z třech napsaných metod má samozřejmě své uplatnění a zároveň i své limity. Pokud bychom chtěli nastínit vztahy mezi těmito metodami a jejich komplementární využití, které

chicagská sociologická škola velmi prosazovala, a kterým byla zároveň charakteristická, tyto metody užití dohromady byly velice užitečné. Bulmer (1984) ve své knize popsal postup výzkumníka, který propojil všechny tři metody. Nejprve se výzkumník zaměřil na studování dostupných statistik a historických příběhů, se kterými se pečlivě seznámil. Mezi prvními metodami byly použity případové studie, které mu napomohly k hlubšímu prozkoumání výzkumného problému. Poté výzkumník využil historické metody k získání povědomosti o tradicích, zvycích, a především o minulosti studované skupiny. Pro studium současného stavu skupiny byly opět použity případové studie. Nakonec pokud si chtěl výzkumník rozšířit poznatky z případových studií, mohl použít statistickou metodu (Bulmer 1984: 120-121). Dále se pak Palmerová zajímá o techniky výzkumů. Ve třetí podkapitole se věnuje koncepci sociologie a jejích dat (Palmer 1928: 34-37). Tímto V. M. Palmerová ukončuje první část.

Druhý rozsáhlý oddíl, česky volně přeložený jako „Osnova případových studií“, se věnuje především užití těchto studií, jejím základům, základnímu výběru nebo jejich cíli. Dále zde rozlišuje i tři různé výzkumné typy, kterými se může průzkumník při zkoumání Chicaga jako města zabývat. Tyto následující typy pojí s případovými studii a sociologickými výzkumy. Prvním takovým typem případových studií je sociologický výzkum teritoriální skupiny obyvatelstva. V. M. Palmerová je nazývá jako „Territorial group“ (Palmer 1928). Podle počtu stránek, které věnuje právě této skupině, se dá usoudit, že jí přikládá nejvíce důrazu. Konkrétně jde o 54 stran. Její důležitost spočívá pravděpodobně v tom, že autorka očekávala, že se s tímto typem skupiny setkají chicagští doktorandi sociologie ve městě nejčastěji. Tuto teritoriální skupinu vymezuje jako místní společenství, jejich znakem může být nějaké sdílené místo. Lidé z tohoto společenství se soustřeďují převážně na tzv. přirozené oblasti. Tyto oblasti nemusí být nutně teritoriálně vyobrazeny, ale v každém

případě mívají určité vazby k danému místu (Jeřábek 2019: 29). Podle Palmerové existuje mnoho teritoriálních skupin. Není pouze jedna. Takovou přirozenou oblast autorka popisuje jako „přirozenou sociální oblast, kterou lze definitivně izolovat od okolního území, protože je to „svět sám o sobě“, který se vyznačuje zvláštním typem zvyků, tradic nebo společenských organizací“ (Palmer 1928: 53). Dále se pak zaměřuje na rozlišení mezi pojmy „social survey“ a „sociological survey“. *Social survey* je možné přeložit jako „sociální průzkum“, a *sociological survey* znamená v češtině „sociologický výzkum“. Dá se říci, že podle autorky příručky sociologickému výzkumu předchází právě sociální průzkum. Palmerová sociologický průzkum vysvětluje zájmem o srovnávání mnoha komunit, a provádění abstrakcí vznikajících sociálních procesů nebo pravidelností než zájmem o komunity jako takové (Jeřábek 2019: 27). Rozděluje tři typy přirozených jednotek sociální interakce v teritoriálním studiu. První jsou kulturní oblasti, poté jsou politické oblasti a na poslední marginální nebo také zájmové oblasti. Pokud se badatel zaměří na sociologický průzkum *Territorial group*, je nutné postupovat přesně úkol za úkolem, které zde Palmerová také napsala. S každým úkolem se pojí určité problémy, které jsou zde také vypsány. Nejdříve je tedy vhodné si nasbírat a klasifikovat již existující data, poté se zmiňuje o získání všeobecného dojmu z oblasti správy dané oblasti. Tato část slouží především těm studentům, kteří nejsou se svou zkoumanou oblastí zcela familiární. Dále je vhodné determinovat ekologickou oblast, nebo je možná determinace přirozených sociálních oblastí. Těmi se myslí kulturní, politické a marginální oblasti. Takovým problémem v determinování ekologické oblasti může např. podle Palmerové být: „objevení různých ekologických oblastí, které existují v rámci města nebo jiné vládní oblasti, které se zkoumají“ (Palmer 1928: 64). Další body zahrnují studium historie z každé sociální i vládní oblasti, současná studia ze sociálních oblastí a posledním bodem je vytvoření analýzy, dokumentace a interpretace dat. V. M. Palmerová zde radí, jak

nejlépe provést výzkum dané skupiny. Další skupinou v rámci empirického výzkumu je zájmová skupina, kterou nazývá jako „Interest group“. Lidé v této skupině spolu sdílejí nějaký okruh zájmových činností nebo obecně lze říct, že spolu sdílejí jakýkoliv zájem o něco. Nejdříve začíná její charakteristikou. Poté navazuje, na co se podle ní v této skupině zaměřit. Lze tu zkoumat například historii dané skupiny, členství v dané skupině, členy v ní, vůdcovství, nebo dokonce konflikty, které se v dané skupině vyskytují. Také je jistě podle ní hodnotné zkoumat vztah skupiny k celému společenství, tedy komunitě, její sociální společenství, nebo sociální kontrolu fungující v dané skupině. Samozřejmě i sem zahrnuje provedení možného výzkumu zájmových skupin včetně dokumentace, analýzy a interpretace dat. Třetí skupinou, kterou lze ve městě Chicago potkat a studovat jsou přistěhovalci. Ti mají název jako „Immigrant group“. Ani zde nechybí část, kde se věnuje co možná nejlepší dokumentaci, analýzou, klasifikací a interpretací dat pro tento typ studie. Předtím skupinu samozřejmě charakterizuje a zmiňuje některé důležité věci o ní. Stejně jako v předchozích typech studia i v této podkapitole poukazuje na co všechno se lze při studování této skupiny zaměřit. Jedná se například o návyky dané skupiny, jaká je jejich přizpůsobivost se novému městu, v tomto případě Chicagu. Dále je pak vhodné se zaměřit na přirozenou historii imigrantské skupiny, jejich životní příběhy, nebo třeba na první dojem imigrantských kolonií. Také se zde hned na začátku věnuje sběru již existujících dat a jejich klasifikaci (Palmer 1928: 41-153).

A konečně ve třetí části, tedy poslední, se věnuje na 50 stranách různým technikám, které lze při terénním výzkumu použít. Tato třetí část je rozdělena do sedmi podkapitol podle typu techniky. První podkapitola má název *Introduction*. Jedná se o čtyřstránkový úvod týkající se výzkumných technik, které mohou být badatelem použité. Palmerová techniky rozpracovala v souvislosti s analýzou daného úkolu, sdílením zkušeností a

formulováním standardů. Po úvodu následuje první výzkumná technika – pozorování. O pozorování Palmerová píše: „pozorování konkrétních případů je obecně považováno za základní kámen vědeckého postupu“ (Palmer 1928: 161). Z tohoto lze usuzovat důležitost, kterou autorka pozorování přikládala. Nejenom, že jej popisuje, navíc přidává i některé problémy související s pozorováním a samozřejmě jeho kritiku. Nejdříve se snaží vysvětlit a nastínit rozdíly mezi pozorováním, jež vykonává pracovník v sociálních vědách a pozorováním, které je provedeno například umělcem. Poukazuje na to, že oba dva si při pozorování všimnou různých aspektů, které jsou důležité pro problém z jejich oborů, ale nikdy si nevšimnou zcela všeho. Proto má pozadí vědeckých poznatků pro pozorovatele obrovský vliv. Palmerová zde také porovnává společenské vědy s těmi fyzikálními, kde je menší tendence výzkumníka při pozorování zkreslovat, než je konkrétně v sociologii. Jako důvod vidí to, že společenské vědy se zabývají jevy, které jsou lidmi silně zažité, a proto je velice obtížné zaujmout nestranný názor a vyhnout se tak předsudkům. Dále je to fakt, že pozorovatel vlastně studuje svůj vlastní druh, tedy své blízké. Může se proto jednat o pozorování problémů, se kterými je výzkumník velmi důvěrně spojen. S tím souvisí i tzv. labeling, tedy česky značení, kterému je nutné se vyvarovat. Stanovení standardů „dobrého“ a „zlého“ a jejich aplikování na různé činy člověka však podle Palmerové nemá místo v sociologii, nýbrž spíše ve filozofii nebo v etice (Palmer 1928: 162-164). Bulmer (1984) v souvislosti s Palmerovým popisem pozorováním zmiňuje další důvod, proč je učebnice *Field Studies in Sociology – A Student's Manual* významná. Jako jedna z prvních příruček poskytla literární diskuzi o zúčastněném pozorování, v němž chicagská škola byla skutečně průkopnická. Píše o intenzivním studiu zájmových skupin s pomocí pozorování, kdy se pozorovatel musí identifikovat jako osoba, která například již do skupiny patřila a zároveň ji studovala z objektivního hlediska. Také podotýká, že velikost skupiny hraje velkou roli. Pokud je to

skupina menší, je zároveň automaticky uzavřenější než větší skupina, a tudíž je těžší vyjednat do dané skupiny vstup, na který by se mělo pečlivě apelovat. Během pozorování bylo nutné vytvářet záznamy, které později napomáhaly při osvětlování různých sociálních a skupinových procesů dějících se v dané skupině. Dále pak o Palmerové píše, že: „zdůraznila hodnotu aktivního člena skupina, který se jí snaží studovat vědecky“ (Bulmer 1984: 121). Kritiku pozorování pak Palmerová činí ze tří různých aspektů: vědecká platnost pozorování, příspěvek ke zkušenostem při rozvoji výzkumné schopnosti pozorovatele a příspěvek ke zkušenostem při rozvoji výzkumných technik. Z těchto všech aspektů může být pozorování poté hodnoceno. Také se tu vyskytují tři otázky, na které je nutné si po pozorování odpovědět. Zprv existuje shoda mezi nahlášenými pozorováními různými výzkumníky? Zadruhé je toto pozorování v souladu s dalšími souvisejícími pozorováními? Zapadá do stávající řady poznatků? A konečně zatřetí je v tomhle případě pozorování užitečné? Skutečně pomáhá při řešení daného problému? Je nutné si navíc pamatovat, že pozorování výzkumníkům dává jen surové výzkumné materiály. Palmerová poté v knize navazuje interviewem, kde rozebírá typy různých rozhovorů (např. case-study interview nebo questionnaire interview), jejich nahrávání nebo například jejich trénink. Interview považuje za další důležitou metodu při sběru dat. Konkrétně o něm píše: „ve společenských vědách je oblast předmětu a realita vyšetřovatele totožná a prostřednictvím komunikace může vyšetřovatel dospět k jádru svého předmětu“ (Palmer 1928: 168). Bulmer (1984) zdůrazňuje zmínění důležitosti vztahu mezi respondentem a tazatelem a také faktu, že rozhovor je brán jako sociální situace. Palmerová v příručce podrobně popisuje postupy výzkumníka při počátku rozhovoru, při jeho hlavní části a samozřejmě řeší i ukončovací část rozhovoru. Říká, že během rozhovoru by mělo vzniknout jen minimální část poznámek, a co nejdříve po rozhovoru je doplnit o další body (Bulmer 1984: 121-122). Další rozlišení

rozhovorů lze brát z hlediska typu dotazované osoby, frekvence, forem formality, předmětu zájmu atd. Palmerová pak pokračuje charakteristikou deníku a jeho dělením na deník jako sociologický materiál a deník patřící výzkumnému pracovníkovi. Další v pořadí je část o sociálních výzkumných mapách. Zde se opět věnuje jejich užívání, nebo různým typům map podle zobrazení různých dat. Konkrétně mohou ukazovat například korelace mezi daty, jejich distribuci, trendy nebo pohyby. Dále pak věnuje dvě stránky interpretaci a vůbec tvoření takovýchto map. Další podkapitola, kterou V. M. Palmerová zpracovala, se týká dokumentace dat, jejich kritikou a závěrem. Také se autorka knihy vrhla do analýzy a interpretace dat z případových studií (Palmer 1928: 157-207).

Následují přílohy, kde jsou načrtnuté různé mapky, ke kterým jsou přidány různé případy spolu s instrukcemi, jak danou oblast nejlépe zkoumat. Jedná se o každou ze tří zmíněných oblastí. Některé z obrázků jsou založeny na knize *The City* od E. W. Burgesse a R. E. Parka. Kromě mapek tu lze najít i ukázkou otázek, na které je vhodné se ptát. Dále zde rozebírá postupy, nejlepší metody k použití, a samozřejmě jejich výsledky zde i interpretuje. Na závěr příručky jsou přidány i indexy (Palmer 1928: 211-281).

5.2.2 Přínos příručky do sociologie a její zhodnocení

Důvod, který V. M. Palmerovou motivoval k napsání příručky *Field Studies in Sociology – A Student's Manual*, byl již zmíněn. Studentům Chicagské sociologické školy chyběly materiály, podle kterých by se mohli úspěšně připravit na terénní výzkum. Ve skutečnosti takovýchto příruček a učebnic, které se zabývaly statistickými nebo také historickými metodami, bylo v době působení Palmerové na Chicagské univerzitě dostatek.

Autorce na nich především vadilo to, že tyto učebnice „obsahovaly jen málo odkazů na aplikaci těchto metod na sociologické studium skupinového chování nebo na metody sociologického studia skupinového chování nebo na techniky sběru dat v terénu.“ (Palmer 1928: xv). Jako další problém se dá označit jejich zaměření. Palmerová svou učebnici postavila na případových studiích. Dle jejího názoru nejdůležitějších z hlediska studenta zkoumajícího město Chicago. Tyto studie ale ve 20. století nové nebyly, vlastně jsou podle autorky nejstarší metodou a shledává v nich nejvíce výhod při použití. Například zjistila, že „případová studie nabízí začínajícímu studentovi příležitost se zorientovat, protože prostudováním jediného případu může získat pohled na mnoho základních procesů sociální interakce“ (Palmer 1928: xvi). Vzhledem ke specializaci příručky V. M. Palmerové tedy nelze pochybovat o její hlavní roli ve vytvoření jedné z prvních knih, které se týkají převážně případových studiích. Její zaměření na metody sociologické empirické práce a úspěšná kariéra metodoložky rozhodně přinesly Chicagské sociologické škole nejenom část slávy a úspěchu, ale také určitou proslavenost ve světě. Avšak i přes tento podíl na slávě Chicagské sociologické školy je její osobnost stále téměř neznámá. Nadále je tato škola spojována nejčastěji pouze s E. W. Burgessem a R. E. Parkem, a to i přestože pracovala jako jejich kolegyně při terénních výzkumech po celých 5 let. Rozhodně se jí neprojevuje taková pozornost, kterou by si skutečně zasloužila. Tedy stát na pomyslném pódiu společně se dvěma výše zmíněnými sociology.

Ačkoliv ve 20. – 30. letech 20. století tato učebnice uplatnění našla, jsou tu některé výtky, které nelze ignorovat. Palmerová se tu věnovala především případovým studiím, kterým tehdy nebyl přikládán tak veliký význam. Dále pak Bulmer (1984) o učebnici píše: „Byla statečným pokusem o systematizaci praxe studentů Parka a Burgesse, ale příliš úspěšná v tom nebyla. Především proto, že bylo poskytnuto příliš málo

příkladů ze skutečného výzkumu a kvůli svým omezením skrze obecnou orientaci knihy.“ (Bulmer 1984: 122). Obstála by tedy taková příručka v současnosti, respektive několik dekád po vydání Palmeriny příručky? Pro srovnání jsem si vybrala učebnici s názvem *Learning from the field*, vydanou v prosinci roku 1984 a napsanou sociologem a profesorem na Cornellově univerzitě Williamem F. Whytem ve spolupráci se svou ženou Kathleen Whyte. V tomto svazku jsou shrnuty rozsáhlé informace na základě svých zkušeností z uskutečněných terénních výzkumů. Učebnice obsahuje nejenom realistický obraz problémů, které mohou terénního výzkumníka zastihnout, ale také ukazuje to, jak shromažďovat určitá data, jak je vůbec vybrat, jak je analyzovat, a především proč je použití místní historie v sociálním výzkumu cenné. V knize rozebírá dva hlavní výzkumné nástroje – zúčastněné pozorování a polostrukturované rozhovory (Whyte 1984). Především chci srovnat zmíněné postupy v těchto dvou metodách.

Whyte s Palmerovou se v popisu pozorování v podstatě shodují. Oba zastávají názor, že *observation*, tedy česky pozorování, je nutné se naučit. Být úspěšným výzkumníkem v této metodě vyžaduje čas, zkušenosti a píli. Podle Whytea tu samozřejmě jsou i ti jedinci, kteří budou přirozeně zručnější, ale přímo k pozorování není nutný speciální typ schopností. Vše se lze naučit a následně procvičovat (Whyte 1984: 83). Palmerina příručka se liší nejenom tím, jakým stylem je napsaná, tedy z pohledu výzkumníka přicházejícího do Chicaga jako výzkumné laboratoře. Popisuje zde pomocí faktů, proč je pro sociology pozorování důležité, jak se má správně provádět a následně ho i kritizuje. Pokud bychom ho srovnali s popisem Whytea, ten využívá a poukazuje především na nejen své zkušenosti ale i na zkušenosti dalších výzkumníků. Velmi často Whyte odkazuje na další jména zabývající se podobným tématem. Takovými jmény jsou například P. R. Lawrence a J. V. Clark, kteří spolu ve svém díle „*The Changing of Organizational Behavior*

Patterns: A Case Study of Decentralization“ vyvinuly dvojí typologii obsahu verbální interakce (Lawrence a Clark 1958). Od doby, kdy Palmerová napsala svou příručku, uplynulo relativně mnoho let. Během těchto let se objevovalo veliké množství nových teorií a zjištění, které ovlivnily smýšlení o používaných metodách. Je zajímavé, že Whyte klade na metodu pozorování veliký důraz. Je to pro něj jedna ze dvou hlavních metod. To naopak V. M. Palmerová jí tak obrovský důraz nepřikládá, snaží se hodnotit všechny užívané metody stejně. Zkrátka se snaží o obecné popisování. Další rozdíl vidím v propojení metody pozorování a metody rozhovoru, které Whyte zdůrazňuje. Zatímco Palmerová se ve své kapitole o pozorování o interview ani jednou nezmínila, Whyte ho nejenom zmínil, ale zároveň spojil s pozorováním. Konkrétně o tomto spojení říká, že: „pozorování nás vede k některým důležitým otázkám, které respondentovi chceme položit, a rozhovor nám pomáhá interpretovat nevědomost toho, co sledujeme“ (Whyte 1984: 96). Důraz vkládá i do samotného popisu rozhovorů. Tento rozdíl v důrazu je pravděpodobně způsoben právě rozvojem ve vědeckých oblastech, ale také to lze přisuzovat Palmeřině obecnosti popisu a Whyteově příběhům založeným na zkušenostech.

Osobně se domnívám, že přestože Vivien M. Palmerová svou příručku napsala přibližně před 93 lety, stále nám v současnosti má co dát. I přesto, že se od té doby objevilo mnoho nových myšlenek a výzkumných zjištění, metody terénního sběru dat se téměř nezměnily. Stále bychom tedy její rady v učebnici dokázali využít. Pokud bych ale měla porovnat obě díla z obsahového hlediska, myslím, že Palmeřin popis dvou metod – pozorování a rozhovory, byl lepší. Především z toho důvodu, že obecný popis metod vyznívá lépe než popis převážně Whyteových zkušeností.

6 POROVNÁNÍ POSTUPŮ V DÍLECH:

Jak jsem již nastínila v úvodu své práce, chtěla bych se nyní v této kapitole pokusit o srovnání rad nebo postupů od Vivien M. Palmerové, které jsou vztažené ke dvěma ze tří modelů případových studií. Konkrétně jsou to územní společenství a přistěhovalecké společenství, kterým se autorka učebnice velmi obsáhle věnovala. Srovnávat je budu s výsledky v práci *The Gold Coast and the Slum* napsané H. W. Zorbaughem. Kromě *The Gold Coast and the Slum* se stejný postup pokusím aplikovat i na monografii s názvem *The Ghetto*, jejímž autorem je Louise Wirth.

Nejdříve začnu s knihou *The Gold Coast and the Slum* a na závěr celou kapitolu ukončím monografií *The Ghetto*.

6.1 The Gold Coast and the Slum

Monografii *The Gold Coast and the Slum: A Sociological Study of Chicago's Near North Side* napsal Harley Warren Zorbaugh. Autor knihy byl profesorem sociologie na univerzitě v New Yorku. Dříve, než se jím ale stal, sociologii musel samozřejmě vystudovat, a to stalo na Chicagské univerzitě. Během svých studií se podílel na několika výzkumech patřících pod Chicagskou sociologickou školu. Jeho zřejmě nejslavnější výzkum, který je podrobně popsán v této monografii, vznikl ve spolupráci s Ernestem W. Burgessem a Robertem E. Parkem za účelem napsání Zorbaughovy dizertační práce. Celá kniha byla poprvé vydaná v roce 1929, tedy pouze o rok později než Palmerina příručka. Dílo také dostalo svou část finanční podpory od stejné organizace, která již sponzorovala některé další výzkumné práce ostatních sociologů Chicagské školy, jedná se o instituci The Local Community Research Committee (Jeřábek 2014: 157).

Zorbaugh se zabýval několika čtvrtěmi v Chicagu, které se od sebe tehdy velmi lišily. A právě tyto rozdíly mezi těmito oblastmi ho zajímaly. Klád si otázku týkající se příčin a důvodů, podle kterých jsou jím vybrané přirozené oblasti takto striktně rozdělené. Jak už naznačuje název knihy, tato přirozená území zkoumal především v severní části města, kde vznikla tzv. „zóna proměny“ blízko Michiganského jezera. Zorbaugh ji nazývá jako *An Area in Transition* a ve stejnojmenné kapitole ji zároveň vysvětluje. Na nápad zkoumat konkrétně severní část Chicaga přišel R. E. Park, který následnou analýzou těchto míst pověřil právě Zorbauga, který ji svědomitě provedl ve své knize. Zorbaugh se snažil tyto oblasti popsat, jak to v nich tehdy skutečně vypadalo. Městských čtvrtí, kterými se zabýval, je celkem šest. První z nich se jmenuje *Gold Coast*, česky Zlaté pobřeží. Tato oblast byla velmi vyhledávaná především proto, že to byla velmi uzavřená rezidenční čtvrť, kam neměl přístup každý. Před lidmi z okolních oblastí se uzavírala. Zorbaugh ji popisoval jako oblast, kde bydlela „smetánka“ společnosti. K přístupu do této části ale nestačilo mít pouze peníze, byly nutné různé strategie. Autor knihy se samozřejmě zajímal i o vstup do takové společnosti. Kromě peněz byly potřeba kontakty na vyšších místech, například z univerzitního prostředí. Pokud člověk neměl kontakty, postačily i nějaké okázalé dary, které byly věnovány pro různé charitativní akce pořádané právě privilegovanými rodinami. Pokud se jedinec jednou z těchto dispozic osvědčil, dostal pozvání na návštěvu některé z tamějších rodin a zároveň i šanci na vstup do této uzavřené společnosti. Další popisovanou oblastí je *The World of Furnished Rooms*, volně přeloženo jako „Svět zařízených pokojů“, také někdy pojmenovaná jako *rooming houses*. Tato oblast se dá popsat jako přirozená, tedy „natural area“. Způsob života v této části čtvrti byl velmi specifický. Z tamějších bývalých penzionů bylo nutné kvůli ztrátě bohatých klientů vytvořit samostatně obyvatelné pokoje, které byly pronajímány osamělým lidem, ženám i mužům. Majitelé bývalých penzionů se povětšinou nezajímali, komu pokoje

pronajímali, šlo jim především o to, aby je vůbec pronajali. Podle Zorbauga a jeho provedených rozhovorů tito lidé zůstávali v pokojích převážně několik let, konkrétně 1 až 5 let, jen o trochu méně lidí se rozhodlo zde setrvat více jak pět. Pokud se lidé nerozhodli zůstat na rok a déle, nejčastěji tedy zůstávali na tři až šest měsíců. Tyto penziony si prošly velikou změnou. Z místa, kde se tehdy běžně střetávali lidé ve společných prostorech v penzionech, se stalo místo plné izolace, když se z každého pokoje vytvořil pokoj umožňující nájemní ubytování. Touto změnou se zároveň proměnil i charakter celého místa. Lidé, kteří si takové pokoje pronajímali, byli povoláním dělníci, prodavačky nebo úředníci. V této oblasti často docházelo k obrovské obměně obyvatel a také ke zvýšenému množství sebevražd, které byly následkem osamění a izolace lidí v této oblasti. Třetí jím zkoumanou oblast nazval jako *Towertown*, dříve se sem stěhovali především vyznavači bohémského způsobu života, volnomyšlenkáři, lidi, kteří se zabývali například psaním knih, malováním, zkrátka umělci. Také zde pobývali studenti uměleckých škol, kterých tu bylo skutečně dostatek. Tato oblast je spojená s radikalismem. Později se do *Towertownu* začali stěhovat i lidé, kteří sice vyznávali bohémství, ale už se žádným způsobem nevěnovali umění. Zorbaugh píše, že v současnosti je tahle městská část tvořena pozéry, egocentriky, neurotiky i rebely protestující proti konvencí a mnoha dalšími skupinami lidí. Tehdejší smysl této oblasti tedy postupně ztratil význam. Další a zároveň čtvrtou oblastí je *The Rialto of the Half-World*, česky lze nazvat jako „Rialto poloviny světa“. Zde přebývali především lidé, kteří se potulovali na okraji společnosti. Těmi byli tehdy například špatně placení pracující a často migrující bezdomovci, prostitutky, hazardní hráči, různí obchodníci a podobně. Vzhledem k tomu, že se jednalo o společnost, která byla vyloučena na okraj, byly zde různé levné obchody, zastavárny, kde bylo možné směnou zboží nebo peněz koupit skutečně ledacos. Celé *The Rialto of the Half-World* je vlastně ulice *North Clark Street*, která prochází slumem, taktéž jednou z popisovaných

částí města. Tato ulice sloužila jako centrum, kde se shromažďovali zmínění lidé, obchody, jídelny nebo bufety. Další oblastí je *The Slum*. Zorbaugh jej popisuje jako místo plné dezintegrace a dezorganizace. Zároveň je tu ale veliká svoboda a výrazný prostor pro individualismus. Existuje tu vzájemná nedůvěra mezi obyvateli, kterými jsou povětšinou kriminálníci, imigranti, prostitutky, bezdomovci nebo také různí psanci. Nájemy jsou zde velmi levné, a proto sem přichází i zájemci o co nejlevnější bydlení, kteří mají v plánu zkusit své štěstí ve zdejší oblasti. Nízké nájemy jsou výsledkem vysokého výskytu starých a zchátralých obydlí. Podnikání se v této čtvrti téměř nerozvíjelo, a proto přestalo být žádoucí i bydlení zde. Kromě takových míst k bydlení, několika málo továren a obchodních bloků ve Slumu nic jiného není. Podle Zorbauga zde probíhá silný proces přirozeného výběru, protože ambicióznější lidé s velkými plány se hrnou ven ze Slumů a ti ostatní se kumulují na místě. Slumy jsou často spojovány s gangy nebo se skupinami lidí, které byly nazývány jako Ghetta. Poslední popsanou oblastí je *Little Hell*, česky zvané jaké „Malé peklo“. Zorbaugh jej popisuje jako místo s úzkými uličkami plnými odpadků, toulavých psů, krys, kouře z místních továren, někdy i s výstřely ze zbraní atd. V této části se setkávalo obrovské množství etnických skupin, proto není divu, že zde bylo zcela běžné slyšet cizí jazyky nebo vidět cizí nápisy na budovách. V *Little Hell* se střetávalo mnoho kultur. Mezi populaci, která tu žila, se řadí například Irové, Italové, Poláci, Rusové, Švýcaři, Němci, Řekové, Švédové a samozřejmě i Američané. Italové, respektive Siciliani byli nejpočetnější skupinou a přišli až jako předposlední vlna přistěhovalců. V prvních vlnách to byli Irové, Němci atd. Jako poslední sem přišli chudí přistěhovalci z jižní části Spojených států amerických (Zorbaugh [1929]/1963).

Dá se předpokládat, že vzhledem k tomu, že jeho monografie byla vydána jen o rok později oproti studentské příručce od V. M. Palmerové, jejich metodologické postupy budou shodné. Tomu nasvědčuje i to, že toto

Zorbaughovo dílo bylo použito Johnem H. Madgem jako příklad typického postupování Chicagské sociologické školy ve výzkumných projektech. V knize *Origins of Scientific Sociology*, napsané Madgem, je The Gold Coast and the Slum skvělým pomocníkem při pochopení, jak konkrétně tehdejší Chicagští sociologové pracovali (Madge 1962: 93-109). I přesto, že Zorbaugh zřejmě pracoval na svém výzkumu nezávisle na radách Vivien M. Palmerové, protože přece jen o ní v celé knize nepadla ani zmínka, tak tu opravdu lze podobnosti v oblasti rad a postupů najít. Přisuzuji to právě tehdejšímu přístupu chicagské sociologické školy, který se během roku, který od sebe učebnice a výzkum Zorbaugha časově rozděluje, nezměnil.

6.2 The Ghetto

Kniha *The Ghetto*, jejímž autorem je sociolog Chicagské školy Louis Wirth, byla stejně jako předchozí dílo sponzorována společností The Local Community Research Committee. Bez její finanční pomoci by tento výzkum zřejmě nevznikl. *The Ghetto* bylo dokončeno v roce 1925, ale vydáno až o tři roky později vydavatelstvím University of Chicago Press. Autora knihy, Louise Wirtha, lze popsat jako silně pragmatického, bez vztahu k jakékoliv ideologii. Co se týče zájmové oblasti v sociologii, tak ta byla velmi specifická. Zajímal se především o sociální práce a o novost lidí v kontextu historických, generačních, kulturních, a emocionálních přechodech. Tohle je i tématem celé jeho monografie (Wirth [1928]/1956). Věnoval se tedy také urbánní sociologii.

Podle Jeřábka (2014) v této knize Wirth „navázal na myšlenky E. W. Burgesse, který měl zájem o studium dynamické proměny dvou židovských částí města s jejich procesy proměn, které ukazují tendenci k radikálnímu pohybu ven z obchodního centra města směrem od tradičního Ghetta první

vlny osídlení do Landale, do čtvrti přezdíváné „Deutschland“ obývané Židy“ (Jeřábek 2014: 146). Dá se tedy konstatovat, že se věnuje fenoménu judaismu.

I přesto, že Wirth navázal na Burgessův předmět zájmu, přemluvu v knize napsal R. E. Park. Jak už název knihy napovídá, autor se zde věnuje zejména ghettu, respektive více ghettům v různých státech USA. Konkrétně sem zahrnul příklady ghett z Frankfurtu, tedy pátého největšího města Německa, a samozřejmě se také věnuje i ghettu v Chicagu. Wirth nejdříve vymezuje koncept ghetta. V současnosti se slovo „ghetto“ používá mnohem častěji v souvislosti s různými společenstvími v dané zemi, ale tehdy před druhou světovou válkou to byl pojem, kterým se nazývaly městské čtvrti, kde pobývali lidé židovského původu (Wirth [1928]/1956). Město Chicago bylo pro výzkum židovského života velmi dobré místo, protože toto město patřilo se svou židovskou komunitou k třetímu největšímu na světě. O první a druhou příčku se dělila města jako New York a Varšava, kde ghetta byla nejenom větší, ale i starší než ta v Chicagu (Maxwell and Halsted ©2017). Jeho zájem se soustředí především na historii chicagského židovského ghetta, jeho zvyky, myšlení a strukturu této skupiny lidí. Židy v Chicagu Wirth popisoval jako mnohem více kreativnější a nezávislejší, také méně zainteresované v náboženských ortodoxních otázkách, než jsou Židé žijící v jiných částech Spojených států. Všiml si procesů, které nutně souvisejí se sociální asimilací, adaptací a také inkluzí. Rozebírá také černošské přistěhovalce v komunitě plné Židů. Je zajímavé, že podle Wirtha neměli židovští obyvatelé s tím černošským žádné problémy. Vysvětlil to zcela jednoduše. Vše to odůvodnil ekonomickou stránkou života v ghettu. Kvůli černošské práci na trzích obchodní prosperita jen sílila a rostla. Černá část obyvatelstva platila slušné sumy peněz za nájmy a také je utrácela velmi odhodlaně a snadno. Pro Židy zkrátka bylo výhodné žít společně. Navíc autor také dodává, že vzhledem

ke stejnému důvodu usazení se v témže místě pro obě rasy, černošské obyvatelstvo nepředstavovalo pro Židy téměř žádné nebezpečí, tudíž proti němu nevyvíjelo žádný znatelný odpor (Wirth [1928]/1956).

Celý výzkum je zaměřený hlavně na skupinu přistěhovalců. Skupinu, kterou Vivien M. Palmerová ve své učebnici nazvala „Immigrant group“. Palmerová ve své učebnici popsala postupy typické pro Chicagskou sociologickou školu, ale Wirth se jimi tak úplně neřídil. Zvolil si metodu, která pro tuto školu není vůbec typickou. Největší pozornost věnoval samozřejmě ghettu v Chicagu, ale tento fenomén zkoumal mnohem obšírněji, to znamená, že jej nezkoumal jen na úrovni tohoto amerického města, ale i v rámci jiných světadílů, tedy Evropy. Zjišťoval vše o vzniku ghett ve státech jako jsou například Itálie a Německo, o následné emigraci do Spojených států a usazení se zde. Wirth ghetta zkoumal v historicko-komparativní rovině, což tehdy pro sociology Chicagské školy rozhodně obvyklé nebylo (Jeřábek 2014: 169). Nelze ale říct, že Wirthovo použití jiného přístupu k metodě zkoumání židovského společenství mu nevyšlo. Naopak, právě tato kniha *The Ghetto* se stala jednou z jeho nejslavnějších vydaných děl.

7 ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce byla především snaha seznámit čtenáře s důležitou osobností v rámci Chicagské sociologické školy, na kterou je často zapomínáno v souvislosti se známými sociology působícími právě na této univerzitě. Tou osobností je Vivien Marie Palmerová. Lze poznamenat, že úplně zapomenutá tato socioložka není. Stále jsou k dispozici k nalezení její známá díla, která napsala při působení na chicagské sociologické katedře. Pracovala zde jako jedna z hlavních metodoložek terénního výzkumu, soustředila se hlavně na zpracování nejlepších metod sběru dat ve městě Chicagu, které pro tehdejší doktorandy představovalo takovou „sociální laboratoř“. Vzhledem ke studiu celého města, práce metodologů byla velmi důležitá. Sama Palmerová pomáhala při některých výzkumech, které byly organizovány slavnými osobnostmi Chicagské sociologické školy – R. E. Parkem a E. W. Burgessem. Právě tito dva, především tedy Ernest W. Burgess, umožnili Palmerové dostat se kariérně až na pozici nejenom metodoložky, ale zároveň i na místo vyučujícího metodologie. Palmerová se cítila na této pracovní pozici velmi sebejistě a zkušeně, o čemž svědčí i vydání její příručky terénního výzkumu pro studenty, které vyučovala. K napsání učebnice jí motivovalo především to, že i přestože existovalo již mnoho jiných učebnic vydaných mnoha sociologickými osobnostmi, žádná z nich nezdůrazňovala pro Vivien Palmerovou velice důležité případové studie. Prozatím všechny napsané učebnice se soustředily převážně na historické a statistické metody. Palmerová v případových studiích viděla něco, co předchozí autoři učebnic ne. Rozhodla se tedy zaměřit hlavně na tyto studie, ale rozebírá i další dvě již zmíněné metody, jen do nich nekládá takový obrovský důraz. Svou učebnici Palmerová postavila na popisování různých příkladů metod sběru dat, nebo také na popisu a studiu tří

společenství, která tehdy Chicago obsahovala, a která by zároveň mohla studenty nebo doktorandy lákat ke zkoumání. Příručka *Field Studies in Sociology – A Student's manual* je pro studenta Chicagské sociologické školy velmi cenná. Palmerová ji pojala jako skutečnou příručku, tedy na co konkrétně by se měl student zaměřovat při zkoumání těchto tří chicagských společností – přistěhovalecké, zájmové a přirozené. Ve spojitosti s těmito oblastmi popisuje dopodrobna také metody sběru dat, jak je přesně dělat, co na nich oceňuje a rozhodně nevynechala ani jejich kritiku. Knížka tedy byla napsaná převážně pro doktorandské studenty studující v Chicagu ve Spojených státech amerických.

Pokud však odhlédneme od této skutečnosti, je možné její rady a pomoc s metodologií aplikovat i na jiná města, a hlavně na další výzkumy společnosti. Proto se domnívám, že příručka má současné sociologii stále co nabídnout z hlediska výuky studentů, budoucích sociologů. Myslím, že by mnoha studentům velmi názorně ukázala, co takový výzkum skutečně obnáší, a navíc by se podle příručky studenti mohli při takových výzkumech řídit. Samozřejmě stále by to musely být výzkumy, které obsahují terénní studium společnosti, nejlépe společnosti ve městech. Jak jsem se snažila dokázat, novější metodologické učence a rady v nich se téměř nezměnily. Stále jsou jasně dané postupy ať už v pozorování nebo třeba v rozhovorech. Ani uplynulé časové období na těchto popisech nic nezměnilo. Další výhodu Palmeriny učebnice shledávám v její obecnosti v případě popisu metod nebo společností. Ačkoliv kniha byla napsaná z pohledu studenta provádějícího výzkum v Chicagu, její napsané rady bych označila za obecné a relativně stručné, tedy ideální pro kohokoliv se zájmem o metodologii v sociologii. Proto o této příručce uvažuji jako o vhodné pomoci při studiu na sociologické katedře. Z tohoto důvodu je zvláštní a snad i trochu smutné, že její jméno není tak známé a její práce nejsou tak uznávané, jak by si tato žena skutečně zasloužila.

Doufám, že tato práce alespoň trochu napomohla k představení tehdejší chicagské sociologické školy během její zlaté éry, na které se podílelo mnohem více lidí, než je obvykle zmiňováno a zároveň zvětšila povědomí o důležitosti V. M. Palmerové na zdejší katedře sociologie a sociální antropologie, na kterou se často ve spojitosti s chicagskou školou zapomíná.

8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

BLACKMAN, S. 2010. Chapter 9: The Ethnographic Mosaic' of the Chicago School: Critically Locating Vivian Palmer, Clifford Shaw and Frederic Thrasher's Research Methods in Contemporary Reflexive Sociological Interpretation, in: *Legacy of the Chicago School. A Collection of Essays in Honour of the Chicago School of Sociology During the First Half of the 20th Century*, ed. Christopher Hart, Poynton (England): Midrash Publishing.

BULMER, M. 1984. *The Chicago School of Sociology: Institutionalization, Diversity, and the Rise of Sociological Research*. University of Chicago Press, Chicago. ISBN 0-226-08004-8.

FARIS, Robert E. L. 1970. *Chicago Sociology, 1920-1932*. San Francisco: Chandler.

JEŘÁBEK, Hynek. 2014. *Slavné sociologické výzkumy (1899-1949)*. Praha: Sociologické nakladatelství. Klas (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-165-7.

JEŘÁBEK, Hynek. 2013a. *Chicagská sociologická škola a počátky Chicagské univerzity. Historická sociologie*. Praha: Karolinum Press 2013(2), 29-49.

JEŘÁBEK, Hynek. 2013b. *The Philadelphia Negro – zapomenutý počátek sociologie ve Spojených státech amerických. Historická sociologie*. Praha: Karolinum Press, 2013(1), 55-73.

JEŘÁBEK, Hynek. 2019. *Úspěšné ženy ve stínu slavných mužů: příběhy pěti žen, které ovlivnily podobu sociologického výzkumu*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-4382-3.

LAWRENCE, P. R. a CLARK, J. V. [1958] 1991. *The Changing of Organizational Behavior Patterns*, Boston: Harvard Graduate School of Business Administration. ISBN 0-88738-894-9.

MADGE, J. 1962. *The Origins of Scientific Sociology*. New York: The Free Press

MUSIL, Jiří. 2012. Chicagská škola a česká sociologie. Lidé města / Urban People 14 (3), s. 395–419.

PALMER, V. M. 1928. *Field Studies in Sociology*. Chicago: Chicago university Press.

PARK, R. E., BURGESS, E. W. 1921. *The Introduction to the Science of Sociology*. Chicago: The University of Chicago.

PARK, R. E., BURGESS, E. W., R. D. MCKENZIE. 1925. *The city. Suggestions for Investigation of Human Behavior in the Urban Enviroment*. Chicago: The University of Chicago Press. ISBN 10: 0226-6-1611--1

PETRUSEK, Miloslav, Alena MILTOVÁ a Alena VODÁKOVÁ, 1994. *Sociologické školy, směry, paradigmata*. Praha: Sociologické nakladatelství. Sociologické pojmosloví. ISBN 80-85850-04-4.

PETRUSEK, Miloslav, Hana MAŘÍKOVÁ a Alena VODÁKOVÁ., 1996. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-311-3.

SMITH, Dennis. 1988. *The Chicago School: A Liberal Critique of Capitalism*. Macmillan, London, ISBN 978-0-333-36659-2

WHYTE, W. F. 1984. *Learning from the field. A guide from experience*. London: Sage. ISBN: 0-8039-2161-6.

WIRTH, Louis. [1928] 1956. *The Ghetto*. [Chicago]: University of Chicago Press

WORTHAM, Robert A. 2005. Introduction to the Sociology of W. E. B. Du Bois. *Sociation Today* 3 (1), s. 1–15

ZORBAUGH, H. W. [1929] 1963. *The Gold Coast and the Slum*. [Chicago]: University of Chicago Press

Internetové zdroje

BENDIX, R. Social Theory and Social Action in the Sociology of Louis Wirth. *American Journal of Sociology* [online]. JSTOR, 1954, 59(6), 523-529 [cit. 26.04.2021]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/2772593>

BLUMER, H. Ernest Watson Burgess 1886-1966. *The American Sociologist* [online]. JSTOR, 1967, vol. 2, no. 2, pp. 103–104 [cit. 26.04. 2021]. Dostupné z: www.jstor.org/stable/27701249

BURGESS, E. W. News and Announcements. Louis Wirth, 1897 - 1952. *American Sociological Review* [online]. JSTOR, 1952, 17(4), 496-499 [cit. 26.04.2021]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/2088010>

HOLLAND, Marsha. *Palmer 1927-1928 Interview American* [online]. Edgewater Historical Society. 2013. [cit. 28.01.2021]. Dostupné z: <http://www.edgewaterhistory.org/ehs/local/oral-histories/palmer-1927-1928-interviews>

JOHNSON, Charles S., John NEF a Louis WIRTH. Phylon Profile I: Robert Ezra Park. *Phylon* (1940-1956) [online]. JSTOR: Clark Atlanta University, 1944, pp. 233-240 [cit. 21.02.2021]. ISSN 08856818. DOI: 10.2307/271305. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/271305?seq=1>.

Louis Wirth sociologist (1928). Maxwell and Halsted. *Maxwell and Halsted. Chicago In the Vicinity of Maxwell and Halsted Streets: 1890-1930* [online]. The Board of Trustees of the University Of Illinois, ©2017 [cit. 16.02.2021]. Dostupné z: <https://maxwellhalsted.uic.edu/home/ghetto-living-cheap-economics-west-side/the-ghetto-1928-by-louis-wirth/>

About Harvey Warren Zorbaugh: American sociologist [online]. PeoplePill: Movers and Shakers from around the globe, past and present, ©2020 [cit. 04.03.2021]. Dostupné z: <https://peoplepill.com/people/harvey-warren-zorbaugh/>

TOPALOV, Christian. The Local Community Research Committee, Project-Based Research and the “Golden Age” of the Chicago School of Sociology (1923–1930). *Genèses* [online]. 2014/1 (No 94), p. 81-113 [cit. 15.03.2021]. DOI: 10.3917/gen.094.0081. Dostupné z: <https://www.cairn-int.info/journal-geneses-2014-1-page-81.htm>

Guide to the Ernest Watson Burgess Papers 1886-1966 [online]. University of Chicago Library, ©2009 [cit. 06.01.2021]. Dostupné z: https://www.lib.uchicago.edu/e/scrc/findingaids/view.php?eadid=ICU.SPC_L.BURGESS

9 RESUMÉ

In my bachelor's thesis, I was particularly interested in presenting an oft-forgotten important figure in connection with the Chicago School of Sociology and its golden era at the University of Chicago – Vivien Marie Palmer. Since she was not yet the object of a deeper exploration, I decided to study her figure and what role she played in the second period (1920-1932) of the Chicago School of Sociology. There were people like R. E. Park or E. W. Burgess. This period can be called the Chicago School of Sociology in the strict sense. A large number of monographs were produced by Park's students studying the Department of Sociology and Social Anthropology at this university in Chicago. Vivien M. Palmer was also a student here, and it was during her doctoral studies that she was offered a position by Burgess as research director of some studies, which she accepted. She was also tasked with helping students with their methodological approaches in the field. For this job, she wrote one of her most important works – *Field Studies in Sociology – A Students's Manual*. In my thesis, I discuss this manual in more detail.

As a methodological approach, I chose the method of studying documents - secondary analysis. The second method I used is comparative analysis. I compare the advice and practices of Vivien M. Palmer with the results applied in *The Gold Coast and the Slum* by H. W. Zorbaugh and on the monograph by L. Wirth *The Ghetto*. *The Gold Coast and the Slum* serves as a beautiful demonstration of how University of Chicago sociologists have done their research. *The Ghetto* prefers procedures that were certainly not usual for the time. Furthermore, in my thesis, I was also interested in the similarity of Palmer's manual to the slightly more recent *Learning from the field* methodology manual by W. F. Whyte. Opinions are very similar in both books, from which it can be

concluded that the methods - observations and interviews - have not changed significantly over the past few years.

I hope that this thesis has helped to introduce the Chicago School of Sociology during its golden era, while increasing awareness of the importance of V. M. Palmer.